

Thomas Helwys - Prohlášení o víře 1611

Thomas Helwys byl zakladatelem prvního baptistického sboru v Anglii. Helwys a jeho souputníci byli v teologii arminiáni, tedy generálními baptisty, jak ukazuje jejich *Prohlášení o víře anglických lidí pobývajících v Amsterdamu v Holandsku z roku 1611* (*A Declaration of Faith of English People Remaining at Amsterdam in Holland 1611*).

Po rozchodu s Johnem Smythem v roce 1610 napsal Thomas Helwys v roce 1611 *Deklaraci víry anglických lidí pobývajících v Amsterdamu v Holandsku*. Bývá uznávána jako první skutečné anglické baptistické vyznání víry. Účelem Deklarace patrně bylo odlišit věrouku Helwysovy skupiny od víry Smythovy skupiny, která zřejmě byla podle některých ze sboru exkomunikována.

Vyznání víry obsahuje dvacet sedm článků. Navzdory jejich rozchodu vyznání ilustruje vliv Smytha a Mennonitů na Helwysovu věrouku. Popírá kalvinistické doktríny omezeného (partikulárního) smíření a schopnosti křesťana odpadnout z milosti. Významný rozdíl oproti Smythovi a waterlanderským mennonitům je však patrný v důrazu Helwyse na prvotním hříchu a v tom, co bylo v jeho době označováno jako „svobodná vůle“ (Free Will). Mezi další rozdíly patří Helwysovo popření posloupnosti, kterou označoval jako starozákonní doktrínu, jeho přijetí některých přísah, které neohrožovaly křesťanský život, nosit zbraně v sebeobraně a možnosti člena sboru účastnit se vlády, zastávat světské úřady.

Jediná známá kopie Deklarace, o které se ví, že existuje, je v Yorkské kazatelské knihovně. Před představením Prohlášení o víře poskytl Helwys svým čtenářům několik stránek předmluvy, aby vysvětlil důvody svého počínu. Mnoho z těchto stránek nebylo přístupných a stránky, které zde jsou, jsou citovány z díla Waltera Burgesse z roku 1911 *John Smyth the Se-Baptist, Thomas Helwys and the First Baptist Church in England with Fresh Light Upon the Pilgrim Fathers* (London: James Clarke & Co., 1911), 2005-11. Červeně označený text upozorňuje na arminiánské nebo jiné důrazy generálních baptistů.

A DECLARATION OF FAITH

THIS is the earliest printed Baptist Confession of Faith. It was issued by Thomas Helwys and his companions.

WE BELIEVE AND CONFESS¹

I.

That there are THREE which bear record in heaven—the FATHER, the WORD, and the SPIRIT—and these three are one God in all equality (1 John v. 7, Phil. ii. 5, 6). By whom all things are created and preserved in Heaven and Earth (Gen. i.).

2.

That this GOD in the beginning created all things of nothing (Gen. i. 1), and made man of the dust of the earth (chap. ii. 7) in his own image (chap. i. 27), in righteousness and true holiness (Ephes. iv. 24), yet being tempted fell by disobedience (chap. iii. 1—7). Through whose disobedience all men sinned (Rom. v. 12-19). His sin being imputed unto all, and so death went over all men.

3.

That by the promised seed of the Woman 'IESVS CHRIST' his obedience, all are made righteous (Rom. v. 19). All are made alive (1 Cor. xv. 22). His righteousness being imputed unto all.

4.

That notwithstanding this men are by nature the children of wrath (Ephes. ii. 3), born in iniquity and in sin conceived

¹ *A Declaration of Faith of English People, etc., 1611.* Sig. A 3—A 5. The only copy known to me is in York Minster Library.

Prohlášení o víře anglických lidí

pobývajících v Amsterdamu v Holandsku [1611]

Židům 11: 6 *Bez víry je nemožné líbit se Bohu.*

Římanům 14:23 *Cokoli není z víry, je hřích.*

Všem pokorným, kteří milují pravdu v jednoduchosti, milosti a míru.

Prohlášení atd.

Věříme a vyznáváme

1. Že jsou TŘI, kteří svědčí v nebi, OTEC, SLOVO a DUCH; a tito TŘI jsou jeden BŮH ve vši rovnosti (1 Jan 5: 7; Filipánům 2: 5, 6). Jimi jsou všechny věci stvořeny a uchovány v nebi a na Zemi (Genesis 1).
2. Že tento BŮH na počátku stvořil vše z ničeho (Genesis 1: 1) a učinil člověka z prachu země (Genesis 2: 7), ke svému vlastnímu obrazu (Genesis 1:27), ke spravedlnosti a pravé svatosti (Efezanům 4:24). Avšak byv pokoušen, padl neposlušností (1. Mojžíšova 3: 1-7). Skrze neposlušnost všichni zhřešili (Římanům 5: 12-19). Jeho hřích přičítán jest všem; a tak smrt přešla na všechny lidi.
3. Zalíbeným semenem ženy JEŽÍŠEM KRISTEM a jeho poslušností jsou všichni učiněni

spravedliví (Římanům 5:19). Všichni jsou oživeni (1. Korintským 15:22). Jeho spravedlnost je přičtena všem.

4. Bez ohledu na to jsou lidé od přírody dětmi zlosti (Efezanům 2: 3). Narození v nepravosti a počati v hříchu (Žalm 51: 5). Moudří ke všemu zlému, ale nemají znalosti dobra (Jeremiáš 4:22). Přirozený člověk nevnímá věci Ducha Božího (1. Korintským 2:14). A proto člověk není obnoven ke svému bývalému stavu, ale že jako člověk v svém stavu nevinnosti, který má v sobě veškeré dispozice k dobrému a žádné dispozice ke zlému, byv pokoušn může padnout nebo odolat: i přesto že nyní padl a měl veškerou dispozici ke zlu, a ne dispozice nebo vůle k jakémukoli dobrému, přesto mu Bůh dává milost, člověk může obdržet milost, nebo může odmítnout milost jak bylo řečeno: (5. Mojžíšova 30:19). *„Dovolávám se dnes proti vám svědectví nebes i země: Předložil jsem ti život i smrt, požehnání i zlořečení; vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvé potomstvo.“*
5. Že před založením světa Bůh předurčuje, že kdo věří v něho bude zachráněn (Efezským 1: 4, 12; Marek 16:16) a všichni, kteří nevěří, budou zatraceni (Marek 16:16), což věděl již předtím (Římanům 8:29). A toto je volba a zavržení, o nichž se mluví v Písmu, o spasení a odsouzení, a že BŮH nestanovil předurčené lidi, aby byli ničemní, a tak budou zatraceni, ale že zlí lidé mohou být zatraceni. Proto by BŮH chtěl, aby všichni lidé byli spaseni a poznali pravdu (1. Timoteovi 2: 4) a aby žádný člověk nezahynul, ale chtěl by, aby všichni lidé přijali pokání (2. Petra 3: 9) a nechce smrt toho, kdo umírá (Ezekiel 18:32). A proto není BŮH původcem žádného lidského odsouzení, podle rčení Proroka (Ozeáš 13). *„Je to tvá zkáza, Izraeli, že jsi proti mně, proti své pomoci.“*
6. Že tento člověk je ospravedlněn pouze spravedlivostí KRISTA, vnímané vírou (Římanům 3:28. Galaťanům 2:16), ale víra bez skutků je mrtvá (Jakub 2:17).
7. Že lidé mohou odpadnout od milosti Boží (Židům 12:15) a od pravdy, kterou přijali a uznali (Židům 10:26) poté, co ochutnali nebeský dar a byly učiněny účastníky SVATÉHO DUCHA a ochutnali dobré slovo Boží a moc světa, který přichází (Židům 6: 4, 5). A poté, co unikli ze špinavosti světa, mohou být jím znovu svedeni a přemoženi (2. Petra 2:20). A spravedlivý může opustit svou spravedlnost a zahynout (Ezekiel 18:24, 26). Nechtě tedy nikdo nemyslí, že protože má nebo kdysi měl milost, že proto bude mít vždy milost. Ale že mají všichni jistotu, že pokud vytrvají až do konce, budou spaseni. Ať se to tedy žádný člověk nedomnívá (že je provždy spasen); ale ať s bázní a chvěním pracuje ke svému spasení.
8. Že JEŽÍŠ KRISTUS, Syn BOŽÍ, druhá Osoba, nebo část Trojice se v Plnosti času projevila v těle, které bylo semenem Davida, a Izraelitů podle těla (Římanům 1: 3 a Římanům 8: 5) Syna Marie Panny, stvořená ze své podstaty (Galaťanům 4: 4). Silou SVATÉHO DUCHA byla zastíněna (Lukáš 1:35). A byl tedy opravdovým Člověkem, byl ve všem jako my, ve všech věcech, pouze s výjimkou hříchu (Židům 4:15), byv jednou osobou ve dvou odlišných přirozenostech, SKUTEČNÝ BŮH a SKUTEČNÝ ČLOVĚK.
9. Že JEŽÍŠ KRISTUS je prostředníkem Nového zákona mezi Bohem a člověkem (1 Timoteovi 2: 5), který má veškerou moc v nebi a na Zemi, která mu byla dána. (Matthew 28:18). Je jediným KRÁLEM (Lukáš 1:33) KNĚŽEM (Židům 7:24) a PROROKEM (Skutky 3:22) své církve. Je také jediným dárce Zákona, který má ve svém zákoně stanovený absolutní a dokonalé pravidlo směru pro všechny osoby, které je třeba vždy dodržovat; ke kterému žádný princ, ani kdokoli jiný, nesmí nic přidat nebo ubrat, aby se vyhnuli strašlivým soudům vůči nim, pokud by tak učinili (Zjevení 22:18, 19).
10. Že Církev Kristova je společností věřících lidí (1 Korintským 1: 2 Efezským 1: 1), oddělených od světa slovem a Duchem Božím (2 Korintským 6:17), spojeným s PÁNEM a jeden s druhým křtem (1. Korintským 12:13) na základě vlastního vyznání víry (Skutky 8:37) a hříchů (Matouš 3: 6).
11. Že ačkoli je církev ve vztahu ke KRISTU jedna (Efezanům 4: 4), přesto se skládá z různých konkrétních sborů, a i když jich je na světě tolik, každý sbor, i kdyby v něm byli jen dva nebo tři, KRISTUS jim dal veškeré prostředky k jejich záchraně (Matouš 18:20; Římanům 8:32; 1.

Korintánům 3:22). Jsou Tělem KRISTA (1. Korintánům 12:27) a celou církví (1. Korintánům 14:23). A proto směji a měli by tak činit, když se sejdou k modlitbám, k prorockví, k lámání chléba a vykonávání všech svatých obřadů, i kdyby dosud neměli žádné vedoucí, nebo by jejich vedoucí by byli ve vězení, nemocní nebo by jim jakkoli jiné překážky bránily službě v církvi (1. Petra 4:10 a 2: 5).

12. Že jako jeden sbor má KRISTA, tak ho mají i všichni (2. Korintánům 10: 7). A že Slovo Boží nepřichází ven z někoho, zvláště ne z nějakého jednoho konkrétního (partikulárního) sboru (1. Korintským 14:36), ale přichází ke všem jednotlivým sborům, stejně jako k celému světu (Kolosanům 1: 5, 6). Žádná církev by proto neměla mít jakoukoli výsadu nad nějakou jinou.
13. Že každá církev má přijímat všechny své členy křtem na základě vyznání své víry a hříchů působením kázáním evangelia, podle prvotního nařízení Páně (Matouš 28:19) a praxe (Skutky 2:41). A proto církve ustavené po jakémkoli jiném způsobu nebo nějakou jinou osobou nejsou podle KRISTOVA Zákona.
14. Že křest nebo umytí vodou je vnějším projevem smrti hříchu a vykročením v novosti života (Římanům 6: 2, 3, 4). A proto se v žádném případě netýká nemluvnat.
15. Že Večeře PÁNĚ je vnějším projevem duchovního společenství mezi KRISTEM a věřícími navzájem (1. Korintským 10:16, 17), aby ohlašoval jeho smrt, dokud nepřijde (1. Korintánům 11:26).
16. Že členové každého sboru nebo kongregace by se měli navzájem znát, aby mohli vůči sobě navzájem vykonávat všechny povinnosti lásky vůči duši i tělu (Matouš 18:15; 1. Tesaloničanům 5:14; 1. Korintánům 12:25). A zejména Starší by měli znát celé stádo, ke kterému je SVATÝ DUCH ustanovil za dohlázele (Skutky 20:28; 1. Petra 5: 2, 3). A proto by církev neměla sestávat z takového množství, aby nemohly mít o sobě konkrétní znalosti.
17. Že bratří, kteří nečiní pokání z (nějakého) jednoho hříchu po napomenutí církve, mají být vyloučeni ze společenství svatých (Matouš 18:17; 1. Korintským 5: 4, 13). Páchání hříchu tedy nikoho neodřezává od církve, ale je to odmítnutí naslouchat církvi k nápravě.
18. Že je třeba se vyhýbat vyloučeným ze sboru kvůli ohledu na okolní společnost (2 Tesaloničanům 3:15; Matouš 18:17).
19. Že každý sbor by se měl (podle příkladu KRISTOVÝCH učedníků a prvotních sborů) každý první den v týdnu, který je dnem PÁNĚ, shromažďovat, aby se modlili, činili prorockví, chválili Boha a lámali chléb a vykonávali všechny ostatní části duchovního společenství k uctívání Boha, pro jejich vzájemné povznesení a zachování pravého náboženství a zbožnosti v církvi (Jan 20:19; Skutky 2:42 a 20: 7; 1. Korintánům 16: 2). A že by neměli by pracovat na svém povolání podle spravedlnosti morálního zákona (Exodus 20: 8 a c.), který KRISTUS nepřišel zrušit, ale naplnit.
20. Že služebníci každé církve nebo sboru jsou buď starší, kteří svým úřadem zvláště sytí stádo ohledně jejich duší (Skutky 20:28, 1 Petr 5: 2, 3), nebo jáhni - muži a ženy - kteří svými úřady naplňují potřeby chudých a bezmocných bratří ohledně jejich těl (Skutky 6: 1-4).
21. Že tito služebníci mají být vybráni, pokud existují osoby kvalifikované podle pravidel v Kristově zákoně (1. Timoteovi 3: 2-7; Títovi 1: 6-9; Skutky 6: 3, 4) volbou a schválením této Církve nebo sboru, jehož jsou členy (Skutky 6: 3, 4 a 14:23), s půstem, modlitbami a vkládáním rukou (Skutky 13: 3 a 14:23). A protože pro starší existuje jedno pravidlo, existuje tedy jen jeden druh starších.
22. Že služebníci každé církve nebo sboru jsou vázáni úřadem pouze k tomuto konkrétnímu sboru, kde jsou zvoleni (Skutky 14:23 a 20:17; Títovi 1: 5). Proto nemohou ze svého úřadu vyzvat žádnou autoritu v žádném jiném sboru, krom toho, že by měli apoštolství.
23. Že písmena Starého a Nového zákona jsou napsána pro naše poučení (2 Timoteovi 3:16) a že bychom je měli užívat, aby svědčily o KRISTU (Jan 5:39).). Proto mají být používány se vši úctou, protože obsahují svaté Boží slovo, které je pouze naším směrem ve všech věcech.
24. Že soudce je svatý úřad od Boha, že by mu měla podléhat každá duše nejen kvůli strachu, ale i kvůli svědomí. Magistrátní soudci jsou Božími služebníky pro naše bohatství, meč nosí pro nic.

Jsou to Boží služebníci, aby potrestali ty, kdo činí zlo (Římanům 13). Je strašný hřích mluvit zlé o nich, že mají hodnost [tj. autoritu] a pohrdat vládou (2. Petra 2:10). Měli bychom je mít v úctě, dodržovat zvyky a všechny další povinnosti. Máme se za ně modlit, aby je Bůh zachránil a aby poznali jeho pravdu (1. Timoteovi 2: 1, 4). A proto mohou být členy Církve KRISTA, přičemž si zachovají svůj magistrátský soudní úřad, protože žádný Svatý obřad Boží nepřekryje nic z toho, že jsou členy KRISTOVY Církve. Nosí meč BOŽÍ – kterýžto meč je ve všech Zákonech správy. Je třeba hájit a podporovat Boží služebníky, kteří jsou pod jejich vládou s jejich životy a všechno, co mají podle prvního institutu tohoto svatého nařízení. A kdokoli drží jinak, musí držet (pokud jim rozumíme), že jsou (*t.j. magistrátní soudci*) ďáblůvými služebníky, a proto kdyby se za ně nemodlili ani neschvalovali žádné z jejich nařízení a všechno, co dělají (např. trestat pachatele a bránit své země, stát a osoby mečem), je to nezákonné.

25. Že je dle práva, aby se při rozhodování ve sváru skládala přísaha ve jménu Páně (Židům 6:16; 2. Korintánům 1:23; Filipánům 1: 8).
26. Že mrtví vstanou z mrtvých a živá bytost se za okamžik promění, – mající stejná těla v podstatě, i když mají rozdílné vlastnosti (1. Korintským 15:52 a 38; Job 19: 15-28; Lukáš 24:30)
27. Že po vzkříšení všichni lidé předstoupí před soudní stolicí KRISTA, aby byli souzeni podle svých skutků, aby se zbožný těšil z věčného života, bezbožní budou odsouzeni k věčnému mučení v pekle (Matouš 25:46).

Prameny

Walter H. Burgess: *JOHN SMITH THE SE-BAPTIST THOMAS, HELWYS AND THE FIRST BAPTIST CHURCH IN ENGLAND with fresh light upon the Pilgrim Fathers' Church*, tisk B.A., Londýn JAMES CLARKE & CO., 13 & 14 Fleet Street, r. 1911

[Štěpán Křivánek](#)

Článek je součástí [Baptistické encyklopedie](#) a je průběžně doplňován a aktualizován.

Poslední aktualizace 10. 9. 2020